

ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України

Просіна Ольга

ВИКОРИСТАННЯ ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ SOFT SKILLS У ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У сучасному світі, що відзначається швидким технологічним прогресом та постійними змінами на ринку праці, Soft Skills стають ключовим фактором успіху. Ці навички включають комунікацію, співпрацю в команді, креативність, критичне мислення, проблемне розв'язування, лідерство, адаптивність та багато інших навичок.

Дизайн-мислення, засноване на творчому, емпатичному та системному підходах, надає ефективні інструменти для розвитку Soft Skills у студентів професійної освіти, сприяє розумінню потреб споживачів, виявленню проблем, генерації ідей та прототипуванню рішень, що вимагають творчості та інноваційності.

Дизайн-мислення виникло шляхом поєднання наукового підходу з інженерним дизайном. Важливу роль у розвитку теорії дизайн-мислення зіграли видатні дослідники, такі як Бакмінстер Фуллер, Роберт Мак Кім, Герберт Саймон, Девід Норман, Віктор Папанек, Брайан Лоусон, Найджел Кросс та філософ Дональд Шьон.

У класичній методології дизайн-мислення, розробленій Stanford d.school, передбачається п'ять етапів процесу: представимо коротко кожен етап[3].

Перший етап цієї методології – **етап емпатії**. На цьому етапі розробники глибоко занурюються у контекст проблеми і взаємодіють з об'єктами дослідження (споживачами), за допомогою якісних методів. Це дозволяє отримати інсайти і розуміння ситуації з боку споживача. Другий етап – **визначення проблеми**. Використовуючи зібрані інсайти, дизайнери фокусуються на конкретній проблемі та формулюють її визначення, розглядаючи деталі. Іноді це може вимагати переформулювання початкової проблеми, щоб побачити її з нової перспективи та знайти нові шляхи впливу. Третій етап – **генерація ідей**. На цьому етапі розробляється максимальна кількість можливих рішень для вирішення проблеми, щоб вийти за рамки стандартних підходів та знайти нові шляхи. Четвертий етап – **етап прототипування**, розробляються моделі або прототипи рішень для проблеми. Ці прототипи можуть бути фізичними об'єктами або моделями, що дозволяють перевірити рішення. Цей етап є важливою складовою дизайн-мислення. П'ятий етап – **тестування** – передбачає перевірку прототипу з реальними споживачами або цільовою аудиторією. Розробники можуть проводити співбесіди, спостерігати за взаємодією споживачів з прототипом або використовувати інші методи збору зворотного зв'язку, щоб поліпшити рішення.

Розкривши основні етапи дизайн-мислення, варто розглянути модель, яку представили науковці Christoph Meinel і Larry Leifer [2; с.57] (Рис. 1). У цій моделі зображено ліворуч послідовний, поетапний процес дизайн-мислення, а праворуч – реальний процес, що відбувається під час дизайн-мислення з акцентом на його нелінійність. Ця модель враховує взаємозв'язок між людськими та технологічними аспектами при формуванні та вирішенні проблем.

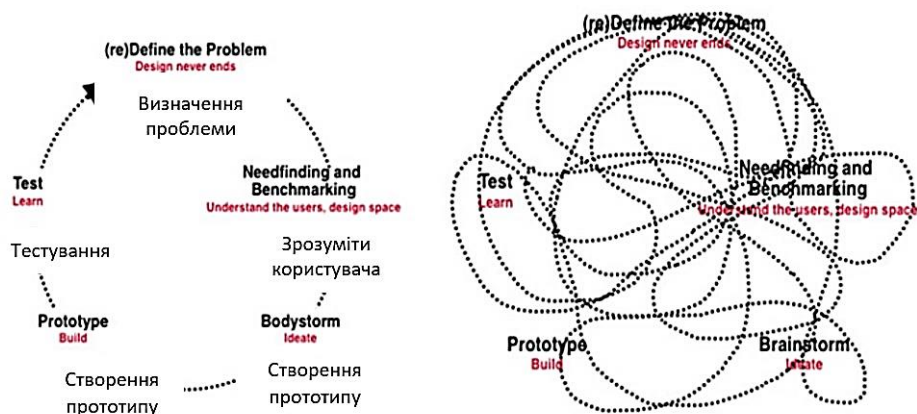

Рис.2. Модель дизайн мислення за Christoph Meinel, Larry Leifer

Тож, варто підкреслити, що дизайн-мислення є ефективним інструментом для розвитку Soft Skills у здобувачів професійної освіти. Це означає, що через використання цієї методології студенти отримують можливість розвивати м'які навички, такі як емпатія, творчість, комунікація та співпраця. Використання даного підходу стимулює творчість, інноваційність та проблемне мислення у студентів, сприяє пошуку нових та нестандартних рішень для складних проблем. Дизайн-мислення сприяє розвитку комунікативних навичок, співпраці в команді та лідерських якостей у студентів. Це дозволяє їм ефективно спілкуватися, працювати разом і керувати проектами. Застосування дизайн-мислення допомагає здобувачам професійної освіти розв'язувати складні проблеми, сприяє систематичному та структурованому підходу до розв'язання завдань. Впровадження дизайн-мислення у навчальний процес сприяє розвитку гнучкості мислення та адаптивності до змін в робочому середовищі. Студенти навчаються швидко адаптуватися до нових ситуацій та знаходити творчі рішення. Застосування даного підходу дає здобувачам професійної освіти можливість розширити свої здібності у сприйнятті, аналізі та розробці інноваційних рішень. Вони вчаться дивитися на проблеми з різних кутів та шукати непередбачувані рішення.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Просіна О. В. Професійний розвиток керівників закладів позашкільної освіти засобами розвитку дизайн-мислення. Децентралізація системи управління освітою: зміни, виклики, практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф, м. Краматорськ, 24 листоп. 2021 р. 2022. С. 212– 215. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733778> (дата звернення: 16.06.2023).
2. Hasso, P., Larry, L., Christoph, M. Design thinking research : building innovation eco-systems. Cham : Springer. 2014, 252 p.
3. Stanford d.school. URL: <https://dschool.stanford.edu/> (date of access: 02.06.2023)

ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України

Сергеева Лариса

«М'ЯКІ» НАВИЧКИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ

Сучасний фахівець повинен уміти активно навчатися впродовж усього життя, вирішувати проблеми, мислити критично, бути креативним, ініціативним, володіти